

wonden op het aangezicht, de hand en den voet met de brandende liefde uwer ziel tegemoet treedt; zij, de kroon onzes Gods, die eenmaal in zijn hand Hem tot een verlustiging zal zijn.

Hoe diep zag de Christus haar liggen, toen Hij haar naderde! In het veld, vertreden, wentelende in haar bloed!

En hoe heeft Hij haar liefgehad als de ultverkorene Gods, zijn troongenoot, die zou zijn, waar Hij is!

O, wat is zij al opgewekt, opgeworsteld, opgeklimmen uit haar diepte door zijn Bloed en door zijn Geest al de eeuwen door! Wat is zij al uitgekomen uit alle geslachten en volken! Wat is zij al telkens op het Woord uit de doodsvallen herrezen, uit de doodsheiden opgestaan: een gansch zeer groot heil!

O, de genadegifte en de roeping Gods zijn onberouwelijk.

Roep dan uit de keel en houdt niet in! Predikt het Woord! Het levende, krachtige, volle Woord Gods! Roep tot de Wet en tot de getuigenis! Roep de afkeerige kinderen, om weder te keeren! Roep het volk bijeen tot de ordinantiën en de wegen Gods! Tot de

wegen der gemeente Gods naar het eenige onfeilbare Woord. Roep tot de kennis, tot de genade, tot de gemeenschap, tot de liefde Gods, tot de ééne heilige algemeene Christelijke kerk, tot de gemeenschap der heiligen!

Houdt aan tijdig en ontijdig!

Zaait aan alle wateren!

En bij de ontsluiting van Gods getuigenis zij het Woord een zwaard ter bestrijding van Satan en zonde. Prediking en tucht in de vreeze des Heeren bijeen tot oprichting en opbouw der kerk. Een hand om te zaaien, maar een hand ook om te wannen en het kaf, dat Sion benaauwt, de gedaante zonder wezen, weg te blazen in den Naam des Heeren.

Om Gods wil.

Om Sions wil.

Zoo zij het door genade.

In den geloove.<sup>33)</sup>

<sup>33)</sup> Hollands Kerkblad, 14-8-1897, No. 441.

## Lach der lankmoedigheid en des lofs in den hemel

Die in den hemel woont, lacht.....  
Ps. 2:4a.

Hierom, bedrijft vreugde, zij hemelen.....  
Openb. 12:12a.

Ons kan het zeer moede maken, wanneer we de koningen zien opstaan en de vorsten zien bernaadslagen tegen den Heere en Zijn gezalfde, in hun conferenties een besluit nemend waartegen niemand een veto verheft. Laat ons hun banden verscheuren en hun touwen van ons werpen. Vreemd gaan we ons reeds voelen in een wereld en een land, welker historie in dit teeken steeds sterker komt te staan, naar luid van de Schrift en naar bevind vervolgens der feiten, ook vandaag, ja thans niet het minst.

Maar ons leed is ten dezen al weer vóór den lach van den hemel. Want Hij die daar woont, lacht. Hij zal dat niet alleen doen, (vgl. Statenvert.), maar Hij doet het reeds, voortdurend (Delitzsch), als de „Adonai“, de Heer, de Algebieder. „Met heilige onverschilligheid ziet deze neer op de drukte, het tobben, dien ganschen vrijheidswaan van de volken; hij laat ze hun gang gaan, en drijft er in zijn hoogheid den spot mee“ (Valeton).

Zoo doet Hij reeds, vóórdat Hij ingrijpt (vs 5, v.). Daarboven lacht Hij — en dus laat Hij hen daar beneden maar begaan. En zij daar omlaag denken, dat het met dien toorn van God, waarvan profeten spreken, nogal meeloopt. En de kerk in haar midden wordt door het optreden zulker vorsten soms zoo gefimponeerd, dat haar leiders en leden, ja vergaderingen, gewagen van een „gemeene gratie“, door welke die overheden dit haar regiem nog zo lang voort kunnen zetten. Een gunstige gezindheid van den hemel wordt dan vermoed jegens zulke vorsten en besluitende koningen. Maar Psalm 2 zegt: wilt ge weten wat intusschen in den hemel geschiedt? Wordt daar genade betoond? gratie bewezen? gunstige gezindheid ontplooid? Welneen, daar wordt gelachen. En dat ze omlaag hun gang kunnen gaan, vindt omhoog zijn verklaring in den lachenden God. Het duurt een tijd lang, en dan komt het eindpunt aan deze goddelijke lankmoedigheid (Delitzsch). Lankmoedigheid: God houdt Zijn toorn in, maar intusschen is reeds de hemel van Zijn lach vervuld.

Zoo begint het, en zoo was het reeds sinds eeuwen, ook onder het Oud Verbond. De hemel vervuld van den lach der lankmoedigheid, den spotlach van het gericht dat den tijd nog heeft.

Maar wanneer dan de geschiedenis van den hemel verder schrijft, en dus die van de aarde, laat God ook luid lach schallen door al de hemelen, luid, en blijder tevens, den lach, niet slechts van Hem zelf, maar van al de hemelbewoners met Hem. Want wanneer het oogeblik gekomen is, waarvan Psalm 2 schaduwt (David!) zingt, het moment van principiele ingreep en zalving van den Koning tot Zijn verhoging op Sion al de koningen en vorsten, dan worden naar Openbaring 12 de hemelen opgewekt tot

vreugdebetoon. „Hierom bedrijft vreugde, zij hemelen“. „Hierom“, dat is dus omdat de groote draak met Goeden Vrijdag is geworpen uit den hemel, op de aarde en zijn engelen met hem, omdat nu de zaligheid en de kracht en het Koninkrijk zijn geworden van God en het Koninkrijk van Zijn Christus en de geloovigen nu reeds hem overwonnen hebben en door het bloed des Lams en het woord hunner getuigenis, hun leven niet liefhebbend tot den dood toe (vs 9-11). Daarom moet nu de vreugdelach den hemel vervullen en al zijn bewoners moeten hem doen weerklinken. Reeds lang was daar de lach Gods, de lach der lankmoedigheid die bewaarde tot het gericht. Nu wordt hij verzeld door den lach der legerescharen des Heeren, vertolkend de vreugde van den lofzang over den triomf der genade.

Beteekent dit nu, dat dan ook op aarde het beeld ietwat hoopvoller wordt? Is hiervan het gevolg, dat nu het leven der volkeren en vorsten meer in het teeken der gratie, zij het een „gemeene“, komt te staan? Maar daarvan gaat hetzelfde vers direct het tegendeel bewijzen, wanneer het vervolg luidt — zonder overgang — „Wee dengenen die op de aarde wonen! want de duivel is tot u afgekomen, en heeft grooten toorn, wetende dat hij een kleinen tijd heeft. Er staat niet: hemelen, weest blijde, en aarde, weest bedroefd. Want de triomf van den schoongeveegden hemel maakt reeds tot blijde lachers degenen, die dien satan hebben overwonnen door het bloed des Lams. Zij zijn al triumfeerende kerk, nog voordat de Satan met zijn uiterste woede hen noopt tot den hevigsten strijd. Maar wel „wee“ dezulken die de aarde bewonen. Want als de lach van den hemel door den lofzang omhoog weerklaagt tegen de aarde, prikkelt hij den uit den hemel gebannen tegenpartijder tot het laatste en hevigste krachtsbetoon tegen zulk een triumfeerende kerk. En meer nog dan tevoren wacht hij zijn kans af en bereidt dien voor om de vorsten en koningen nog eenmaal definitief te doen confereeren en besluiten: laat ons hun touwen verbreken. En meer nog dan tevoren lacht daarover God omhoog en meer dan ooit houdt Hij Zijn toorn nog in, beproevend op aarde Zijn triumfeerende kerk, ruimte makend voor zijn raadsvervulling en daartoe, vanwege genade en gericht, zich intoomend in Zijn lankmoedigheid.

En zoo bepalen zij elkaar en luiden zij tot het laatste in: den lach der lankmoedigheid, reeds van ouds, maar nu daarbij den lach van den lofzang, sinds Goeden Vrijdag, en dus dien der lankmoedigheid in verhoogden spanningsgraad tot den laatsten dag. En uw leed omlaag is nu welzalgig bepaald door dien lach omhoog, en uw loutering hier keerzijde van den lofzang daar.

Zoo moet het gaan nu, daarboven, hier beneden, opdat heél het volk, dat genade ontving, met alle hemelsche heirscharen eeuwig zou loven en lachen den God van Abraham, Izaäk en Jacob, d.i. dien God, die den lach bereidt door al de geslachten.<sup>1)</sup>

H. J. S.

<sup>1)</sup> Vergelijk onze vorige Schriftopening over den naam Izaak.

Woord, en dan op het ééne plekje de mazen van het net (een beeld der vaders) zóó, en op het andere zús maakt, de door den Hemelschen Reeder vastgestelde mazen van het net onderhands veranderende, en andere visschen zoekende dan die ééne soort, die de Reeder hem met het den visscher meegegeven net in de door den Reeder vastgestelde mazen beval te vangen, dan is hij geen visscher van Gods menschen, doch een peutersaar van zijn eigen menschjes geworden. Een dief. Een huurling. Een, die op zijn trawler den Reeder besteeft. En die met de netten knoeit, omdat hij met de wetten knoeit.

V.d.m. — p.d.m. in Assen. Uit hun mond zijn ze geoordeeld.

2. „V.d.m.“ — dat beteekent: verbi divini minister. Hij is het pad opgestuurd met de mokerzwarte machtiging: „wat gij op aarde binden zult, zal in de hemelen gebonden zijn, en wat gij op aarde ontbinden zult, zal in de hemelen ontbonden zijn“. Zoo gaat hij het wereldpad op, en bindt, en ontbindt. De Koning hoort hem telkens verzekeren: ik houd U, Majesteit, voor den Binder van wien ik tot binder, voor den Ontbinder van wien ik tot ontbinder werd. „Houden voor“ beteekent: welverzekerd, wijl Woordgetrouw, bejegenen in rechten. Maar als die v.d.m. niet het Woord bedient, bindend en ontbindend, doch met één-dags-, en met één-mans-„interpretaties“ leurt, wijl hij in „interpretaties“ leert, dan wordt de „v.d.m.“ een „i.d.m.“, een „interpretationum diabolicarum minister“, een toe-diener van duivelsche interpretaties. Hij bindt den éénen keer met „Woord“ — naar hij bevoerde, en „ontbindt“ den anderen keer met subjectivistische „interpretaties“, die hij kan ontwerpen en uitvinden en suggereeren kan naar hartelust, puur subjectivistisch. Hij zwaaid eerst met het Zwaard, dat ALLEN naar het zwaard-recht wilde „coercere“ — in toom houden. Hij kietelt den volgende keer met een veertje, dat den vorm heeft van een T.R.I.-krisje, met wat haren van de pas geslachte soldaten eraan. Een guerilla-bendeideur, die in het pakje van den H.V.K. loopt, en die natuurlijk niet wégloopt — want hij denkt in smaldeeltjes en speculeert op de Helpers, die op eigen handel bedacht, zijn handeltje wel zullen laten lukken.

V.d.m. — i.d.m. in Assen. Uit hun mond zijn ze geoordeeld.

3. Een v.d.m. die p.d.m., een v.d.m. die i.d.m. durft wezen in het openbaar, die doet Greijdanus een postumen dienst. Greijdanus schreef over ontrouwe huisbewaarders, die de knechten van hun heer begonnen te slaan. Prompt zei de synode: o foei, hij onderstelt bij ons psychologische motieven, en zie, wij bedien den recht van onzen Koning, met koele verstanden: wat wij op aarde bonden, is in den hemel gebonden; o Koning, Gij hebt met Uw majesteit Greijdanus geschorst door onzen Dienst. En Scheele, ja ja ook Scheele hoorde daarin de Stem niet van Ridderbos, maar van den Grooten Koning. En nu ineens is hij door Oosterbeek ontwaakt, om allerlei psychologische factoren te ontdekken? Wij waren dus niet in de Rechtszaal, maar in de Kerkelijke Zenuw-inrichting? Neem dan voor enkele maanden ontslag, ds Scheele, maar ga niet peuren, leuren, zeuren. En doe niet, alsof gij nóg Rechter zijt; ga af van de schuit van den Reeder, uw schuit is lekgeslagen, door uzelf meteen weer.

En lees de Rapporten, de Vragen, de Antwoorden, de Bezwaarschriften, de Edicten, de Bindingen, het boek van ds H. J. Schilder en bedenk, dat God geen Aannemer des Persoons, laat staan der personages is, en dat ieder kind kon verstaan, dat en hoe in 1944 „gebonden“ werd. Waarom neemt gij de jokkens van dr A. de Bondt over? Hoe vaak verwerpt de Schrift de „rechters, die de personen aannemen“?

Ds B. A. Bos heeft onlangs geklaagd, dat ondergeteekende al vóórdat Oosterbeek publiceerde schreef: „een aanval op de vrijmaking“. Inderdaad, Soms kunnen ook kinderen iets op hun vijf vingers narekenen. We hadden gelijk; ziet U het nog niet? Durft U loochenen, dat reeds in 't voorjaar 1948 er over gedroomd werd, een heele gemeente „terug te leiden“ naar de synodocratie? Wij weten altijd een beetje meer, dan door de p.d.m.'s en i.d.m.'s in de krant gezet wordt. En kennen sommige wegen. Wij zullen u, ds B. A. Bos, niet vragen, of u net zoo gauw ons „haring of kuit“ geven wilt als die dominee van de Chr. Geref. kerken, die synodelid was en een p.d.m.-beroep in zijn zak had van een gemeente, die door de Chr. Geref. kerken blijkbaar niet als „ware kerk“ beschouwd werd. Die dominee moest direct met het moderamen der synode spreken. Tot zijn eer moet erkend worden, dat hij DADDELLIK zei: haring, en geen kuit. Wij laten u den tijd. Wij zeggen u wel: broeder, u zijt in de zeef van Satan, en zeg ons gauw, wie nog werkelijk voor u mag bidden, dat uw geloofs-papieren van 1944 niet geëclipseerd worden. En zoek naar een anderen, dan den schrâlen troost, dat gij nu een Beel kunt worden, die nog net vóór de eind-débacle zich losmaakt van 't mee door hem aangerichte kwaad, dan wel een republikeinsche meneer, van wien al te theatral gezeid wordt: heele wereld ziet op u, terwijl geen mensch meer vraagt naar het beschreven recht. Synodocraten, zijt ge nog niet het gescharrel beu?

K. S.

## De jongste aanval op de vrijmaking

### als acte van trouw

Onder verwijzing naar twee andere plaatsen in dit nummer, waarin het jongste bedrijf van de Asser synodocratie ter sprake komt, geven we enkele losse opmerkingen.

1. „V.d.m.“ beteekent: „verbi divini minister“. Zoo iemand bedient Gods Woord, in gemeenschap met de

kerk. Wat hij met haar, en door haar geleerd en onder vele getuigen bezworen heeft, dat leert hij en beveelt hij te leeren. Zóó werpt hij het net en wordt „v.d.m.“, wat ook wel eens vertaald is als „visscher der menschen“. Maar als hij te eeniger tijd gaat knoeien met wat de kerk hem beval te leeren, en wat hij zelf bezwoer te willen leeren als Gods

KERKELIJK LEVEN